

hvg

2013. SZEPTEMBER 28. | 39. SZÁM | ÁRA 515 FT
ÉVES ELŐFIZETŐKNEK 395 FT

Megszólal a bombagyáros Clodo

Hogyan úszhatjuk meg az újabb 2/3-ot?

Macedón hitelzsonglőr pereli az OTP-t

Pártválasztás előtt a győztes Merkel

Orbán gesztusai a Vatikánnak

Trend: válaszüton az autóipar

Újraosztott nyelviskolapiac

Nyelvtársak

il mutyo

THE MUTY

Der Mutyi

Мути

LOS MUTYOS

le moutie

A nyelvtanítási piac újraosztása

Bábeli zűrzavar

Átrajzolja a hazai nyelviskolák térképét egy uniós pályázat. A támogatás – és ezzel az okolni vágyók – jelentős részét a hatalomhoz közeli cégek viszik el, miközben a kisebb intézmények a csúszó kifizetések áldozatai lehetnek.

STILLER ÁKOS

ANGOLÓRA EGY BUDAPESTI NYELVISKOLÁBAN. Körkörös letámadás

KIÜRÍTETTÜK A CSALÁDI KASSZÁT, hogy legalább a forgóeszközhitelünket vissza tudjuk fizetni. A nyelvtanárokkal kötött szerződésben pedig rögzítettük: csak az után fizetünk nekik, hogy megkapjuk a támogatást” – illusztrálta a HVG-nek cége túlélési stratégiáját az egyik vidéki nyelviskola tulajdonosa. A nyelvtanításból élő, 3 millió forint alaptőkéjű társaság annak az uniós forrásból finanszírozott, Tudásod a jövőd! fantázianevű projektnek lett kis híján az áldozata, amely ingyenes tanfolyamokkal kecsegtette az idegen nyelvek iránt érdeklődőket. Enyhe túlzással maguk a képzők is ingyen oktattak: sokan közülük hónapok óta várnak arra, hogy a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal illetékes programirodája átutalja nekik a tanítás megelőlegezett költségeit.

A tavaly decemberben 12,5 milliárd forintos támogatási kerettel indult támogatási programból százezer érdeklődőnek ígért

kvázi ingyenes nyelvtanítást a kormány. Az önrész a hátrányos helyzetű régiókban 2 százalék, másutt 5 százalék, azaz tanfolyamonként 1800, illetve 4500 forint – mivel egy főre legfeljebb 90 ezer forint fordítható. Nem csoda, hogy a programra közel háromszáz, többségében korábban is nyelvtanítással foglalkozó cég jelentkezett. Közülük néhányan kirívóan sok tanfolyam indítására kaptak lehetőséget.

Botrányos volt már a program indulása is. Első körben, tavaly decemberben mindössze néhány társaság hirdethetett meg ingyenes kurzusokat. Mint az Index akkoriban megírta, a nyertesek közt volt a szóbeszéd szerint a miniszterelnököt egykor angolra oktató Sikó Anna, jelenlegi canberrai nagykövet tulajdonában lévő International House, továbbá a Dover

Nyelvi Centrum, a DFT-Hungária és a korábban néhány milliós bevételt produkáló Top Tanoda, valamint a New York Nyelviskola Kft. Utóbbi eleinte csak Nyíregyháza és Debrecen környékén okított, ám gyors felfutással országos nyelviskolává avanszált, a támogatással alig több mint fél év alatt 230 millió forint értékű nyelvtanfolyamra csapott le. A New Yorknak és a Top Tanodának is Bucskóné Szabari Judit, az augusztus végén megszűnt Felnőttképző Akkreditáló Testület nyelvi vezetője volt az alapítója. Márpedig az egyes képző intézményeknek és vállalkozásoknak ettől a testülettől kellett beszerezniük az akkreditációt a pályázáshoz. Igaz, Bucskóné időközben kiszállt a cégekből, de a New York Kft.-t családja viszi tovább.

A méretéhez képest aránytalanul sok tanfolyammal büszkélkedő Top Tanoda csaknem 100 millió forint uniós forrást költhetett el eddig, és hasonló nagyságrendű megbízást nyert el a nyelvtanítási piacon korábban ismeretlen Mindennapi Kultúráért Egyesület is. E nonprofit társaság elnöke Litauszki Kálmán, aki Oktáv-Ráció Kft.-je révén régóta szereplője a felnőttképzésnek, ám eddig csak OKJ-s szakképzéssel foglalkozott. Ma Debrecen és Nyíregyháza környékén Bucskónéhoz és a New York Kft.-

hez kötődő szakemberként ismerik, az egyesület székhelyének címe megegyezik a New York Kft. debreceni telephelyével. A nagyjából 300 tanfolyamot elnyert New York a nyáron már Nagykanizsa, Szeged és Szentendre nyelviskolapiacát is bevette, mostanában pedig a közép-magyarországi régió

viszonylagos fejlettsége miatt meglehetősen kevés, összesen egymilliárd forint összegű megbízásra számító fővárosi nyelviskoláktól is happol el tanítványokat.

**maguk
a képzők is
ingyen oktattak**

Újraalapozás

A nyelviskolák és a magántanárok életét egyaránt megkeserítheti a kormány reformterve. A felnőttképzésről szóló törvény és az ehhez még készülőfélben lévő kormány- és miniszteri rendeletek ugyanis egy kalap alá veszik a nyelvi képzésre szakosodott intézményeket az egyéni vállalkozóként működő oktatókkal. Utóbbiakra is egy sor olyan szabály vonatkozik majd, mint egy sok helyszínnel működő, több száz diákot istápoló nyelviskolára.

A nyelviskoláknak eddig alapesetben elég volt regisztráltatniuk magukat, csak azok estek át akkreditációs eljárás, amelyek pályázatokon kívántak indulni, vagy adókedvezményben akartak részesülni. A regisztrációs lehetőség megszűnik, a jövőben minden, nyelvet oktató egyéni vállalkozó tanárnak vagy intézménynek át kell esnie a minisztérium által nemes egyszerűséggel „engedélynek” nevezett akkreditáción. A korábbi akkreditáció határozott időre szólt, az új engedély visszavonásig vagy az oktatás befejezéséig érvényes. Az engedélykérelmet és a képzéshez előírt infrastrukturális feltételeket szakértők bírálják el, a végső döntésre a Nemzeti Munkaügyi Hivatal jogosult.

A felnőttképzési törvény szeptember elsején életbe lépett ugyan, ám az engedélyezési eljárást szabályozó kormányrendelet és miniszteri rendeletek még nem készültek el. Így akadnak olyan cégek, amelyek az új törvény szerint engedély

nélkül működnek, ám a minisztérium álláspontja szerint a rendeletek hatálybalépéséig ez nem jelent problémát. A törvény alapján legkésőbb 2015. március 31-éig azoknak a nyelvoktatásban részt vevő intézményeknek is kérniük kell az engedélyt, amelyek az idén kapták meg az akkreditációjukat.

Az engedély drága: az alapdíj a legutóbbi kormányrendelet-tervezet szerint 103 ezer forint lesz, amire képzési programonként rájön még 68 ezer forint. Azt a tervezet nem részletezi, hogy egy képzési program pontosan mit jelent, az azonban biztos, hogy minden egyes nyelv külön programnak számít majd. Az engedélyezéshez arról is nyilatkozni kell, hogy a képzési programokhoz nyelvtanári vagy anyanyelvi tanárokat alkalmaz-e az intézmény. A legfurcsább azonban a szaknyelvi képzésre vonatkozó előírás; a tervezet szerint ahhoz nem nyelvtanárookra volna szükség, hanem megfelelő szakirányú végzettségre, valamint C1 típusú – azaz felsőfokú – nyelvvizsgára. Például az orvosi szaknyelvet a jövőben csak felsőfokú nyelvvizsgával rendelkező doktorok taníthatják.

Mindezekon felül az iskoláknak és az egyéni vállalkozó magántanároknak egyaránt biztosítékot kell letenniük, ami a felnőttképzésből származó nettó árbevétel két százalékára rúg majd – de legalább 2 millió forint. A letétet bankgaranciával vagy speciális biztosítással ki lehet váltani, ám ez a lehetőség várhatóan csak a nagyobb cégek számára jelent némi könnyebbséget. ■ **RIBA ISTVÁN**

Eközben Nógrád, Borsod és Heves megyében főként a gyöngyösi székhelyű IOSZIA Kft. tarol, amelynek tulajdonos-vezetőjét, Fülöp Henriket Kriza Ákos miskolci polgármesterhez és Bíró Márkhoz, a Fidesz regionális pártigazgatójához közel álló vállalkozóként ismerik. Fülöp a tulajdonosa annak a cégnek is, amely a miskolci városi domainnevek egy részét birtokolja. Sikerét jól illusztrálja, hogy cégének a programban egyetlen hónap alatt 57 képzést engedélyeztek. Ezzel igencsak túlvállalta magát, meghirdetett kurzusainak nagyjából a felére nem akadt jelentkező, emiatt az irányító hatóság mintegy 20 tanfolyamot „törölt”. Ez azonban a következő hónapokban sem csökkentette a társaság nyeresi arányait, holott azt hallani, hogy amelyik cégnél soka „nullás képzés”, az a következő havi elbírálásnál kevesebb

kurzus indítására számíthat. Bár a pályázat, illetve a kifizetési kérelmek beadásának időpontjában az IOSZIA nullás adóigazolást tudott felmutatni, a cégnyilvántartás szerint visszaeső adótartozó, többször indult ellene végrehajtás.

MIKÖZBEN AZ ISMERETLENSÉGBŐL FELTÖRT üdvöskék hasítanak, az évtizedes múltú piacvezető nyelviskolák az utóbbi hónapokban a megpályázott kurzusszám töredékére kaptak csak zöld utat. A legutóbbi kvótaosztáskor már Budapesten is a New York – Top Tanoda páros vált a legnagyobb szereplővé, míg a meghatározó fővárosi cégeknek – mint például a Katedrának, a Dovernek, a Studio Italiának vagy a Tudomány Nyelviskolának – csak egy-két tanfolyam jutott. A programiroda szerint viszont a képzők

kaptak vérszemet: szeptember végi kezdéssel 6500 kurzust szerettek volna elindítani.

Mindeközben óriási a lemaradás a kifizetésekben. „Lezárult tanfolyamaink alig tizede után kaptuk meg a támogatást, a benyújtott számláink több mint felének a fizetési határideje réglejárt” – jelzi az egyik nagy nyelviskola vezetője, aki – több kollégájához hasonlóan – az irányító hatóság „bosszújától” tartva neve elhallgatását kérte. A programiroda 463,3 millió forintot fizetett ki eddig, ám azt nem árulta el, mekkora összegről nyújtottak be számlát a nyelviskolák. A tanfolyamok lezárását követően a programirodának 30 napja van az elszámolási csomagok ellenőrzésére, majd ugyanennyi a számlák kifizetésére. Ehhez képest gyakoriak a 90–150 napja lejárt számlák. A késedelmet a programiroda a pontatlan elszámolásokkal magyarázza, ám a hiánypótlásra visszaküldött csomagok jó része a 3,5 milliárd forintból működtetett adminisztrációs és informatikai rendszer tökéletlenségéből fakad. Több képző kényszerült például amiatt újrakötni a szerződéseket a már lezárult tanfolyamok hallgatóival, mert az informatikai rendszer a tanfolyamnak helyet adó települést – mások közt Sopront – tévesen hátrányos helyzetű régióként kezelte, így csupán 2 százalékos önerőt írt elő 5 százalék helyett. „Most kénytelenek vagyunk megkeresni a tanulókat, hogy a 2700 forint önrészkülönbséget utólag elkérjük tőlük, és újra szerződünk velük” – ecsetelte az egyik cég vezetője.

A nyelviskolák attól tartanak, hogy az ingyenes tanulási lehetőség további egy-másfél évre megbénítja az új engedélyezési rendszer miatt (lásd Újraalapozás című írásunkat) amúgy is nehéz helyzetbe kerülő képzőhelyeket. Lényegében azoknak van esélyük a túlélésre, amelyek most számottevő mennyiségű tanfolyamhoz nyertek támogatást. A felnőtt-nyelvoktatási piac nagysága 3-4 milliárd forint volt évente, most ennél kétszer nagyobb értékű tanfolyam zúdult a nyelviskolákra az újraosztó állami beavatkozásnak köszönhetően. Ezt a kisebb tőkeerejű cégek képtelenek hosszú ideig előfinanszírozni. Arra sincs esélyük, hogy fizetős tanfolyamok bevételeiből előlegezzék meg a támogatott kurzusokat; vidéken ugyanis mostanában senki nem hajlandó fizetni a nyelvtanulásért, de Budapesten sem sokkal jobb a helyzet. Más kérdés, hogy a gyakran mindössze 40–60 órás tanfolyamoknak aligha látják igazán hasznát a tanulók. Azt ugyanis nem engedik meg a szabályok, hogy ugyanaz a személy a programon belül a következő szintre is beiratkozzon, netán még egy tanfolyamot elvégezzen uniós támogatással. ■ **G. TÓTH ILDA**